

GŁOS

TRYBUNALSKI

Tomaszów-Mazowiecki
Pl. Kościuszki 15, m. 31, tel. 3.

Piotrków-Trybunalski — **Radomsko**
Ul. Legionów 2, tel. 55. Narutowicza 19, tel. 88.

PRENUMERATA:
MIESIĘCZNI — — — — — zł. 5.
KWARTALNIE ZGÓRY — — — — — zł. 15.
z dostawą do domu lub przesyłką pocztową
KONTO P. K. O. Nr. 63842.
OGŁOSZENIA:
Za wiersz milimetry, szerokości 60 mm
wzrostów na pierwszej stronie 50 gr., na po-
stępujących stronach 35 gr., cyfrowe, zagro-
nizowane i w święta drożej o 25 proc., drobny
za wyraz; bez pośrednictwa Admin. 10 gr.
najmniej 1 zł., z pośrednictwem Admin. 15
gr., najmniej 2 złote.
Redaktor przyjmuje wyłącznie od 9 do 11.
Niezprzyjętych do druku rękopisów redak-
cja nie zwraca.
Administracja czynna od 9-ej do 4-ej pory.

Strajk marynarzy w Gdyni.

Zastrajkowała również
załoga „Wisły”.

GDYNIA, 24-10. ATE. Strajk robotników portowych i marynarzy trwa w dalszym ciągu. Do zajęć żadnych nie doszło. Spokój nie został zakłócony. Równocześnie zaznacza się co raz silniejszą łączność strajkujących marynarzy w portach Gdynia i Gdańsk. Wczoraj także załoga przebywającego obecnie w wolnej strefie portu gdańskiego statku „Wisła” Polskiej Żeglugi rozpoczęła strajk, solidaryzując się ze strajkującymi w Gdyni.

Zamach na włoskie go dyplomata.

LUKSEMBURG, 24-10. ATE. Na sekretarza tutejszego poselstwa włoskiego dokonano zamachu w pobliżu dworca kolejowego w Esch. Dwóch wódców wystrzeliło kilkakrotnie do młodego dyplomaty z bronią. Strzały chybiły. Dyplomata schronił się do budynku stacyjnego przed pościgiem zaciekle zamachowców.

Bunt w Persji.

LONDYN, 24-10. ATE. Według niepotwierdzonych dotychczas wiadomości z Konstantynopola, miała wybuchnąć w Persji rewolucja, której ośrodek mieści się w północno-zachodniej części kraju w Tabrysie. Rząd perski miał wysłać silne oddziały wojska celem stłumienia buntu, który przybiera wielkie rozmiary.

Ambasador Z. S. S. R. w Paryżu odwołany.

MOSKWA, 24-10. AW. Odwołanie przedstawiciela sowieckiego w Paryżu Dowgalewskiego jest postanowione definitywnie. Jako następcę wymieniany jest członek kolegium komisariatu ludowego do spraw zagranicznych Stomoniakow. Uchodzi on w kołach gospodarczych za pierwszorzędnego fachowca w sprawach gospodarczych. Przez pewien czas Stomoniakow zajmował stanowisko handlowego przedstawiciela Sowietów w Berlinie, następnie zaś był komisarzem handlu zewnętrznego.

Napad na pociąg.

RYGA, 24-10. ATE. Z Charkowa donoszą o zuchwałym napadzie terrorystów na pociąg osobowy, zderzający z Dniepropietrowska do Charkowa. Na stacji Kołoczewsk 15 uzbrojonych osobników sterowały obsługę pociągu, zastrzeliło kilku urzędników sowieckich oraz obrabowało wagon pocztowy. Zarządzone pościgi nie dały żadnych rezultatów.

Zagadkowy mord.

ŚWIĘTOCHŁOWICE, 24-10. AW. Onegdaj na szosie Wieluń — Rudniki, niedaleko wsi Nowy Świat, znaleziono samotnie stojącą taksówkę, z Krakowa „Chevrolet”. Nr. 6669, która nosiła ślady krwi. Jednocześnie prawie w Krzepicach pow. Częstochońskiego, w dole za miastem, znaleziono trupa nieznanego szofera, z kilkoma ranami na głowie. Zachodzi prawdopodobieństwo, że w taksówce dokonano morderstwa albo na osobie szofera, albo na kim innym z jego udziałem. Policja prowadzi energiczne dochodzenie celem rozwikłania tajemniczej zagadki.

ś. † p.

ANTONI WERNER

Kierownik Syndykatu Rolniczego w Gorzkowicach po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach zmarł dnia 23 b. m. przeżywszy lat 54.

Ekspozycja zwłok z domu żaloby do kościoła Parafjalnego w Gorzkowicach nastąpi w czwartek 25 bm. o godz. 5-ej pp. Pogrzeb odbędzie się w Gorzkowicach w piątek 26 bm. po Mszy Świętej o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim żalu

Matka, Żona, Dzieci i Rodzina.

1880

Konflikt Łotwy z Z. S. S. R.

RYGA, 24-10. ATE. W wyniku konfliktu, jaki wynikł między Łotwą i rządem ZSSR, opuścił Rygę sowiecki attache wojskowy i udał się do Kowna. Równocześnie opuścił Moskwę łotewski attache wojskowy i w towarzystwie posła łotewskiego Osolsa udał się do Rygi. Na dworcu moskiewskim zegnali wyjeżdżających dyplomatów łotewskich przewodniczący korpusu dyplomatycznego w Moskwie ambasador francuski Her-

berte, oraz estoński poseł Eljama. Obecność na dworcu francuskiego ambasadora, a zarazem szefa korpusu dyplomatycznego w Moskwie uważana jest tu za pewnego rodzaju demonstrację na korzyść Łotwy. W Rydze równocześnie odbyła się konferencja między łotewskim ministrem spraw zagranicznych Balodisem i posłem sowieckim w Rydze Lorencem. Sytuacja między Łotwą i Sowietami w dalszym ciągu naprężona.

Niemcy myślą o odwecie.

PARYŻ, 24-10. ATE. Naczelny redaktor „Intransigeant” alarmuje dziennikarzy czytelników z powodu manifestu nowego przewodcy nacjonistów niemieckich Hugenberg. Manifest powyższy zapowiada czynne wystąpienie partii nacjonalistycznej przeciw pokojowi. Wśród generalnych hasel manifestu na plan pierwszy wysuwają się dwa z nich: obalenie traktatu wersalskiego i rewizja

zachodnich granic Polski. Nowy kierownik szowinistów niemieckich nie zamierza bynajmniej ograniczać się do wypuszczania manifestów, lecz koncentruje swe wysiłki w kierunku objęcia władzy i wprowadzenia w czyn swych hasel odwetowych. Równocześnie we Francji grupa, zbliżona do byłego ministra Caillauxa, zapowiada bliskie obalenie gabinetu Poincarégo.

Wrzenie w Hiszpanji.

PARYŻ, 24-10. ATE. „Journal” donosi z Madrytu, że według krążących tam pogłosek po powrocie Primo de Rivero do stolicy, co ma nastąpić w dniu 27 bm., gabinet hiszpański zostanie przekształcony. Wejdzie doń szereg osobistości cywilnych. Również wysoki komisarz Marokka gener. San Jurjo ma ustąpić, na jego miejsce zostanie mianowany generał Jordana. Sytuacja w Hiszpanji ma być w dalszym ciągu naprężona. Na pewnej uroczystości wojskowej w Walencji generał Lopez Barrios wypowiedział

ostrą mowę antyrządową i posunął się aż do żądania zaprowadzenia ustroju republikańskiego. Mowa generała doznała przychylnego przyjęcia przez wojskowych. Wiceprezident rady państwa generał Anido wezwał generała Barrios do siebie i zażądał jego natychmiastowego ustąpienia. Jednakże generał Barrios stanowczo odmówił. Incydent ten świadczący o niesubordynacji i duchu rewolucyjnym w wyższych kołach wojskowych wywołał w całym kraju wielkie wrażenie.

Polarny niedźwiedź na ulicach Ljonu.

LJON, 24-10. ATE. Na ulicach miasta odbyło się wczoraj sensacyjne polowanie na niedźwiedzia polarnego, który uciekł z klatki cyrku wędrownego. Niedźwiedź pomknął przed dewszystkimi do rzeki, gdzie ujął w ręce kapieli. Trudno opisać przerażenie ludności spacerującej wzdłuż brzegów Rodanu, kiedy w fal wynurzył się nagle w wieczornym oświetleniu biały olbrzym i najspokojniej wspiął się do brzozy, zmiatając ku skwerkowi Niedźwiedź zdradzał tendencje wybitnie agresywne. Stratował on jednego z przechodniów, który nie zdołał uciec przed strasznym zwierzem. Komiczny był atak niedźwiedzia na nadjeżdżający duży samochód z wielkimi latarniami na przedzie. Szofer widząc niedźwiedzia pędzącego w stronę samochodu, zdwoił szybkość wozu i wpadł na zwierza w pełnym pędzie, nie zdołał jednak powalić olbrzyma, który zwinnie uniknął ataku, uczeplił się łapami wozu i wleczony szarpał klami i pazurami karoserję. Dopiero celny strzał policjanta powalił bestję na ziemię.

Zamach na kasę teatralną.

BERLIN, 24-10. ATE. Do kasy teatru Zachodniego w Berlinie, w którym mieści się obecnie eksperymentalna trupa moskiewska akademickiego teatru żydowskiego pod wodzą reżysera Granowskiego, podszedł wczoraj wieczorem pewien młody człowiek i wszczął rozmowę z oboma kasjerkami, poczem zorjentowany, że przed kasami niema wielu ludzi, wyciągnął rewolwer z kieszeni i grożąc kasjerkom, zażądał wydania wszystkich pieniędzy. Jedną z kasjerek wybiegła z budynku i zaczęła wołać o pomoc. Rabuś uciekł na ulicę, wskoczył do pustego prywatnego samochodu, który stał

przypadkowo przed teatrem i usiadłszy we wnętrzu udawał, że jest właścicielem samochodu, czekającym szofer. Nie zdołał jednak zmylić czujności policji, która go aresztowała. Znamienną jest rzeczą, że rok temu w tym samym miejscu i w ten sam sposób dokonano zamachu na kasę teatru.

Gięda.

Waluty. Dolar Stanów Zjednoczonych 8.89.
Dewizy. Holandia 357.45; Londyn 43.25; Nowy Jork 8.90; Paryż 34.83 i pół; Szwajcaria 171.56; Sztokholm 238.35; Włochy 46.71; Wiedeń 125.34

Kardynał Dubois w Wiedniu.

WIEN, 24-10. ATE. Arcybiskup Paryża kardynał Dubois przybył do Wiednia na uroczyste odegranie w kościele św. Szczepana Requiem Berlioz w dniu 26 bm. Na powitanie francuskiego kardynała przybyli na dworzec arcybiskup Wiednia kardynał dr. Pfiffel w asyście licznych duchowieństwa, poseł francuski hr. Clausel oraz w zastępstwie kanclerza Rzeszy poseł Junker, oraz szereg osobistości ze świata politycznego i towarzyskiego. W wywiadzie z przedstawicielem „Neue Freie Presse” kardynał Dubois zapewnił o swej szczerzej przyjaźni dla Wiednia, jako centrum ruchu muzycznego oraz dał wyraz swym przyjaznym uczuciom dla Austrii. Wywiad zakończył kardynał słowami: „Niech Bóg strzeże Austrię od ciężkich prób, jakie Francja przeżyła”.

Śmierć pod kołami samochodu.

KATOWICE, 24-10. AW. Wczoraj w południe na szosie Raciborskiej koło Niwiadowic w powiecie rybnickim, samochód ciężarowy najechał na rowerzystę Kahuta, raniąc go tak nieszczęśliwie, że ten w drodze do szpitala zmarł. Winę ponosi śp. Kahuta, który nie zwracał uwagi na sygnały samochodu.

Z P. P. S.

WARSZAWA, 24-10. AW. Dnia 29 bm. odbędzie się posiedzenie plenarne klubu parlamentarnego PPS. Na zebraniu tem nastąpi prawdopodobnie secesja zwolennik. PPS. dawnej frakcji rewolucyjnej i OKR. warszawskiego. Utworzą oni nowy klub poselski. Na 63 posłów klubu PPS. do nowego klubu wstąpi prawdopodobnie około 10 posłów. Wymieniane są nazwiska: Jaworowskiego, Downarowicza, Gardeckiego, Praussowej, Szczypiorskiego, Malinowskiego, Józefa Niskiego i Pączka. Pozatem istnieje możliwość przystąpienia do frakcji posłów dr. Bobrowskiego i Smulikowskiego.

WARSZAWA, 24-10. AW. W związku z rozłamem PPS, poseł Kwapiński wyjechał do Zagłębia Naftowego na Podkarpaciu, skąd od szeregu lat piastował mandat min. Moraczewski i przeprowadził uchwały komitetów za utrzymaniem jednolitości partii i potępiające rozłam.

Sport i sportowcy w Polsce.

Zwycięstwo naszej znakomitej dyskobolki H. Konopackiej na Olimpijdzie Amsterdamskiej ożywiło zainteresowanie sportem w Polsce. To też niema tygodnia, żeby nie słyszano się o powstawaniu zorganizowanych grup, poświęcających się tej, czy innej dziedzinie sportu. Przejrzyjmy kolejno stan sportu w Polsce w obecnej chwili. A więc atletyka. Organizacje, uprawiające atletykę, zrępowane się w Polskim Związku Towarzystw Atletycznych, który gromadzi przeszło 20 organizacji tego rodzaju licząc do 2.000 członków, głównie na Górnym Śląsku, gdzie z zamiłowaniem uprawiana jest ciężka atletyka. Automobilizm nie liczy wielu zwolenników w Polsce. Automobilklub polski nie uważa siebie za organizację sportową, lecz wywarzy się mimo, że corocznie wykarzuje się wcale pięknymi imprezami sportowymi. Trochę lepiej jest z boksem, który do Polski wprowadził Polak z Ameryki, major Balcerkiewicz, w r. 1921 i 1922. Organizacją centralną boksu jest Polski Związek Bokserów z Górnym Śląskiem na czele, z przeszło 1.500 członkami.

Pięknie za to w Polsce reprezentuje się gimnastyka, która na terenie międzynarodowym nie mało przysporzyła Polsce chwały. Poza luźnymi grupami gimnastycznymi w tej dziedzinie rozwija działalność, przede wszystkim „Sokół”, liczący około 800 gniazd z przeszło 100.000 członków. Poza tym czynny jest „Sokół” zagranicą: we Francji około 20.000, w Niemczech 5.000, w Belgii 560, w Czechosłowacji tyleż, wreszcie w Stanach Zjednoczonych około 20.000. Około 100 organizacji gimnastycznych grupuje się w Żydowskim Zw. Towarzystw Gimnastycznych i Sportowych z przeszło 50.000 członków. Hokej na lodzie jest jeszcze u nas sportem mało popularnym. Uprawia go kilkanaście zaledwie małych klubów, które jednak stale rozwijają się. Sport jeździecki, którym tak wstawiliśmy się na świecie dopiero w ostatnich czasach doczekał się organizacji centralnej, do której weszło kilkanaście zespołów z różnych okolic Polski. Brak takiej organizacji centralnej sportu jeździeckiego przez długi czas nie pozwalał na organizowanie zawodów o mistrzostwo Polski.

Sport czysto kobiecy, mimo że właśnie kobieta zasłynęła na Olimpijdzie, znajduje się u nas w powiśkach. Właściwie czysto kobiece kluby istnieją tylko w Warszawie i Kaliszu (wioślarki), reszta kobiet sportsmerek znajduje się w klubach mieszanych, uprawiających lekką atletykę, szermierkę, jazdę konną, narciarstwo łyżwiarstwo, wioślarstwo, pływanie, lawn-tennis i t. d.

Kolarstwo ma powodzenie. Liczy ono około 70 licznych organizacji, gromadzących do 20.000 miłośników, skupionych w Polskim Związku Towarzystw Kolarskich. Tennis posiada do 25 klubów, poza tym kilkadziesiąt sekcji przy różnych klubach sportowych. Można naliczyć w Polsce do 4.000 zorganizowanych tenisistów. Polski Związek Lekkoatletyczny, centrala sportu lekkoatletycznego w Polsce, gromadzi podzielną organizacyjnie na 8 okręgów, do 200 organizacji sportu lekkoatletycznego, mających w swych szeregach do 10.000 amatorów lekkoatletyki w różnych częściach Państwa. Lotnictwo nie jest jeszcze w Polsce „sportem” popularnym. Mamy wprawdzie swój Polski Aero-Klub, należący do Międzynarodowej Federacji Lotniczej, ale o szerokiej popularności lotnictwa jako sportu mowy jeszcze być nie może. Lądowiarstwo posiada zaledwie około 100 organizacji z niecałym tysiącem członków zorganizowanych, tak samo zresztą jak sport łodzi motorowych, rozwinięty wspaniale zagranicą, a u nas traktowany raczej ubocznie przez kilkanaście klubów wioślarskich tak, że niema

którego reprezentować w organizacji międzynarodowej. Myślistwo wygląda nienajgorzej. Jest w Polsce do 100 towarzystw myśliwskich, gromadzących do 5.000 członków, reprezentowanych przez Centr. Związek Polskich Stowarzyszeń Łowieckich. Narciarstwo z natury rzeczy skoncentrowało się okolicach kraju, nadających się dla tego sportu. To też organizacje narciarskie w ilości około 30, mają do 2.000 członków, oddających się zresztą i innym sportom. Któż z nas z lat młodzieńczych nie pamięta palanta. Ten piękny sport, który zdawało się już ginie, wskrzeszono na Górnym Śląsku, gdzie istnieje Polski Związek Palanta i Gier Ruchowych, mający w swym gronie 56 towarzystw z 10.000 członków. Sport piłki koszykowej

traktowany jest jeszcze dowolnie, niema swojej organizacji, ani opracowanych regulaminowo zasad. Piłka nożna króluje. Do Polsk. Związku Piłki Nożnej zgłosiło się około 600 klubów z przeszło 25.000 graczami. Kluby posiadają około 200 boisk opankanych, a podatku miejskiego od zawodów opłacają około miliona złotych. Pływaniu poświęca się systematycznie około 40 organizacji, mających do 1.500 członków. Cyfrowo najpoważniej przedstawia się sport strzelecki, liczący do 20 organizacji masowych, posiadających do 200.000 członków. Szermierka w około 15 organizacjach liczy do 1.500 zwolenników, a turystyka około 20 organizacji z 40.000. Wreszcie wioślarstwo — Polski Związek Wioślarski ma zarejestrowanych do 30 towarzystw

wioślarskich z około 12.000 członkami.

Przejrzyliśmy cyfrowo wszystkie dziedziny sportu, uprawianego w Polsce. Uwzględniając fakt, że szeregi organizacji sportowych chadza luzem, nie należąc do zrzeszeń, można stwierdzić, że w Polsce mamy do 1.500 grup, uprawiających stale i systematycznie tę, czy inną dziedzinę sportu, a liczących łącznie do 500 tysięcy członków. Zważmy jednak, że niektórzy z nich, właściwie poważny odsetek, nie zadawalniają się uprawianiem jednej dziedziny sportu, a czynni są w wielu. Jeżeli to uwzględnimy, to wypadnie, że w Polsce zajmuje się sportem naprawdę do 300 tysięcy osób najwyżej, a więc odsetek b. mały: zaledwie 1 procent zaludnienia kraju. — P.

Walka o fotel prezydenta w Stanach Zjednoczonych.

W miarę zbliżania się daty wyborów walka staje się coraz gorętsza. W obu obozach walczących, tak pod znakiem Hoovera jak i pod znakiem Smitha, obwieszcza się już zwycięstwo i gromi przeciwnika położonego jakoby na oba łopatki.

Naogół jednak, odsuwając na stronę bluff przedwyborczy i nieuniknione w takich razach przechwałki, należy przyznać, iż kandydatura Al. Smitha uzyskała obecnie większe szanse, niż te jakich się spodziewano z początku. Można już dziś stwierdzić bez przesady, że szanse obu kandydatów do fotela prezydenckiego wyrównały się tak, iż demokraci mają tyleż danych na wprowadzenie do Białego Domu Smitha, co republikańscy Hoovera.

U wstępu kampanii wyborczej wydawało się, iż szczęście będzie raczej sprzyjać H. Hooverowi, za którym stała administracja obecna, wielkie organizacje przemysłowe, trusty z całą ich potęgą finansową, wreszcie wpływ Coolidge'a, który forytował jawnie Hoovera. Tak więc minister Handlu mógł się spodziewać łatwego zwycięstwa. Ale Hoover, ceniony i świetny administrator, finansista

organizator, nie cieszy się w szerszych kołach taką popularnością, jak Alfred Smith, nie ma też jego łatwej w mowę trafiącej do serca i umysłu „człowieka z ulicy”. Poza to ma Hoover przeciwko sobie część farmerów niezadowolonych z polityki Coolidge'a, oraz anti-prohibicjonistów, którzy chcieliby znieść bill o zakazie konsumpcji i produkcji alkoholu.

Hoover nie może skutecznie walczyć z antiprohibicjonistami, jest bowiem związany z t. zw. „Antisaloon League”, która daje mu swe poparcie pod warunkiem utrzymania status quo. A Liga ta posiada ogromne wpływy w Stanach Wschodnich dzięki metodystom. A właśnie w Stanach Wschodnich — w Massachusetts, New York, New Jersey, Connecticut sporo wyborców republikańców opowiada się za uchYLENIEM billu prohibicyjnego. W swej ostatniej mowie w Bostonie wypowiedział się Hoover, jako przeciwnik umorzenia długów wojennych Europy, aczkolwiek przyznał, że prywatne instytucje bankowe amerykańskie mogą udzielać pożyczki krajom europejskim. Również w stosunku do Ligi Narodów

podtrzymuje Hoover katechizm republikańców — nie mieszania się w sprawy Europy.

Program Smitha jest o wiele elastyczniejszy. Smith nie odrzuca w zasadzie kontaktu i współpracy z Europą w myśl zasad Wilsona, którego jest gorącym wyznawcą i wielbicielem. W kwestii długów europejskich Smith zachowuje pewną rezerwę, da je jednak do poznania, iż pewne ustępstwa nie są niemożliwe. W kwestii celnej Smith jak również partja demokratyczna, nie trzyma się rygorystycznych reguł prohibicyjnych i protekcyjnych, uważając, iż przymysł Stanów jest dość silny, by móc konkurować korzystnie z każdym innym.

Tak się przedstawiają zasadnicze różnice, dzielące obecnie oba obozy, walczące o zdobycie Białego Domu dla swego landydata. Jest rzeczą możliwą, a nawet prawdopodobną, iż z chwilą gdy Al. Smith siądzie na fotelu prezydenckim program partji demokratycznej i jej praktyka staną się bardziej elastyczne. O tem, zarówno jak i o nieustępliwości republikańców zadecyduje wynik wyborów, a

Wieści z kraju.

Pośmiertny apel urzędnika w Starostwie łódzkim.

W siedzibie Starostwa łódzkiego przy ulicy Piotrkowskiej 100 stale dyżuruje policjant, który bądź przesiaduje w pokoju dla dyżurnego, bądź też przechadza się po lokalu.

Była godzina 12 w nocy gdy dyżurny posterunkowy Kuszcz, znużony sobie siedzenie w pokoju dla dyżurnych, wyszedł na kurytarz, po którego obu stronach mieszczą się biura.

Nagle spozszywał on jednego z wyższych urzędników starostwa Zahorańskiego, który szedł w kierunku policjanta wolnymi krokami i nagle, gdy znalazł się w odległości kilku kroków — zniknął.

Policjant niewiele znał Zahorańskiego gdyż widział go tylko dwukrotnie lecz sądził, że Z. miał nocną pracę i teraz szedł do jednego z gabinetów. — Jednak gdy Kuszcz chciał otworzyć drzwi przy których Zahorański znikł, okazało się, że drzwi te

są zamknięte na klucz.

Dyżurny nie myślał więcej o tem nocnym spotkaniu i nadal pełnił swój dyżur, gdy o godz. 8 min. 30 za dzwonił telefon i Kuszcz odebrał telefonogram, że w nocy o godz. 12 urzędnik Zahorański zmarł poza Łodzią, o czym żona zawiadamia starostę i odnośnego referenta.

Dopiero wówczas policjant zdał sobie sprawę z tego, że Zahorańskiego w rzeczywistości w biurze nie było, a tylko widział on zjawę i tłumaczył sobie ten fakt w ten sposób, że urzędnik, umierając zawiadamiał o tem w minucie śmierci urząd w którym pracował.

Rano policjant złożył na piśmie od powiedni meldunek z drobiazgowym określeniem zmarłego Zahorańskiego, którego mało znał poprzednio.

Zdarzenie wywołało wśród urzędników Starostwa silne wrażenie, a

Koła młyńskie miały zatrzeć ślady ponurej zbrodni.

Wszyscy mieszkańcy wsi Czarsk (pow. chojnicki) wiedzieli doskonale o ciągłych kłótniach i niesnaskach pomiędzy gospodarzem Tomaszem Rejke, a jego żoną Antoniną i pasierbami Michałem i Józef. Wajzykami. To się jeszcze źle skończy — mówi

li ludzie — oni kiedy starego dotłuka. Aż któregoś dnia po wsi gruchnęła wieść, że na brzegu rzeczki zwanej Czarską Strugą, w pobliżu młyna znaleziono okropnie zmasakrowane zwłoki.

Ludzie rozpoznali w trupie Rejke

go. O wyłowieniu jego zwłok z rzeki zawiadomiono policję, która wdrożyła energiczne dochodzenie.

Silne podejrzenie skierowało się od razu przeciw rodzinie Rejkego, że to ona właśnie dokonała morderstwa.

Zona i pasierbowie początkowo usilnie zaprzeczali wszystkiemu, przy parci jednak do muru przyznali się do winy.

Najpierw Rejkego ogłuszyli uderzeniem kłonicy w głowę, a następnie przywiązali mu kamień do szyi i rzucili pod koła młyńskie, które Rejkego zupełnie zmasakrowały.

Mimo to zbrodniarzom nie udało się zatrzeć śladów swego okropnego czynu. Prawda wyszła na wierzch i mordercy osiedli w więzieniu.

Tem ponurej zbrodni były działajmajątkowe. a

Powrót załogi „Iskry” ładem.

Załoga „Iskry”, składająca się z niższego kursu oficerskiej szkoły marynarki wojennej w Toruniu, powraca w najbliższych dniach do Polski najkrótszą drogą z Doovru, dokąd statek został po katastrofie przytrafiony sportowany.

Zagłowiec wobec znacznych uszkodzeń, pozostanie do czasu ukończenia reparacji w porcie angielskim.

Cyrk Charlie Chaplina

To najlepszy i najciekawszy film sezonu.

Odezwa do rzemiosła polskiego.

Zarząd Grupy Rzemieśniczej Powszechnej wystawy Krajowej w Poznaniu wydał odezwę, w której nawołuje rzemiosło do wydatnego wzięcia udziału w Wystawie.

Rada Zjednoczenia Stanu Średniego solidaryzuje się całkowicie z treścią poniżej przytoczonej odczyty i ze swej strony zwraca się do całego rzemiosła z gorącym apelem, by dołożyło wszelkich starań, aby udział jego w Powszechnej Wystawie Krajowej był na prawdę imponującym i wykazał w całej pełni wielkie znaczenie, jakie posiada rzemiosło w całokształcie naszego życia gospodarczego:

Jubileusz 10-ciolecia istnienia wolnej, niepodległej, zjednoczonej Ojczyzny, a więc chwilę o tak epokowym znaczeniu, uczci Polska w sposób godny. Okazuje ona światu, że jest Państwem wielkim, pracowitem, pojętym i równym innym Państwom o wyrobionym autorytecie. Rok 1929 ma unaocznić innym narodom dorobek tych wysiłków i trudów, z jakimi Polacy odbudowywali zniszczone wojną ziemie swoje, ma pokazać światu, co Polacy zdziałali na polu pracy i kultury, ma udowodnić, że Państwo Polskie jest potęgą niezniszczalną. Cała Polska jak długa i szeroka, od Dźwiny aż po Tatry, od Zbrucza aż po Bałtyk weźmie żywy i czynny udział w urządzanej z tej okazji w POZNANIU

POWSZECHNEJ WYSTAWIE KRAJOWEJ.

Poziom Wystawy, zorganizowanie jej i powodzenie zależy od opinii, jaką naród będzie cieszył się u zagranicy, bo trzeba pamiętać, że to chwila, która okaże, czy Polacy zdadzą egzamin w swojej dojrzałości gospodarczej i ze swego wyrobienia na polu gospodarki krajowej.

Wystawa zorganizowana na tak olbrzymią skalę, wymaga zgodnej współpracy całego społeczeństwa, a specjalnie odpowiedzialny obowiązek spoczywa na ziemiach zachodnich, które jako najmniej zniszczone zawięta wojenną, przykładem muszą służyć drugim i zdobyć się muszą na największy wysiłek twórczej pracy. Doniosłość tego wspaniałego przedsięwzięcia docenił już Handel, Przemysł i Rolnictwo, i potrzeba jeszcze, aby Rzemiosło nie pozostało w tyle, lecz, aby wykorzystało nadarżającą się okazję, aby odpowiednio się przygotowało i wystąpiło na Wystawie z całą okazałością i należną sobie godnością.

Reprezentowane będą na Wystawie trzy podstawowe działy: gospodarczy, kulturalny i towarzysko-rozrywkowy. Najważniejsze są dla Rzemiosła działy pierwsze, a więc gospodarczy i kulturalny, które obejmują całość polskiej produkcji w pier-

wszym rzędzie rzemiosło, rolnictwo, wielki przemysł, handel, spółdzielczość, prasę i t. d.

Jak wynika z nazwy, wystawa ma charakter czysto krajowy i dlatego wystawione będą tylko eksponaty krajowe z wyłączeniem zagranicznych, niepolitycznych. Ze względu na gospodarczy rozwój Grodu Przemysłowego, na corocznie urządzane Targi Międzynarodowe Powszechna Wystawa Krajowa zorganizowana będzie w Poznaniu, gdzie stoją do dyspozycji piękne na powyższe cele nowo budowane gmachy, pawilony i lokale oraz place i tereny.

Cel i znaczenie tej wystawy jest ogromne, bo Wystawa Krajowa będzie świetną propagandą na rzecz wytwórców krajowych, rodzimej wytwórczości. Dotąd bowiem tkwi w naszej duszy to atawistyczne, oddziedziczone po naszych przodkach, uprzedzenie do wyrobów krajowych, które jak praktyka wykazała, są lepsze, ta nioscią swoją wyprzedzają zagranicę. Nieślusnie pogardzamy wytwórczością i czas jest, abyśmy się wreszcie wyrzekli tych zabiobnych uprzedzeń, rujnujących często nasze kielkujące warsztaty pracy, które z winy społeczeństwa nie mogą nabrać dostatecznych sił żywotnych. W tej ciężkiej a nierównej walce, jaką stała nasza rodzima wytwórczość krajowa z zagranicznymi zalewem obcych towarów, koniecznie musi wziąć czynny udział całe zdrowo myślące patriotycznie usposobione społeczeństwo, które do chwili otwarcia Powszechnej Wystawy Krajowej ma dość czasu, aby wcielić w życie hasło popierania wyrobów rodzimych. Wzmoczenie konsumpcji wyrobów krajowych, hasło popierania rodzimej wytwórczości, obywatnie się i unikanie obcych i zgraniczonych produktów powinno i musi być ideą przewodnią dla wystawców i tych wszystkich, którzy chcą naprawy stosunków ekonomicznych, naprawy sy-

tuacji gospodarczej, podniesienia produkcji przemysłowej, oraz wytworzenia lepszej koniunktury na rynku wewnętrznym i zewnętrznym. Wspomniana Wystawa Krajowa będzie nie tylko egzaminem dojrzałości gospodarczej społeczeństwa polskiego, ale najlepszym wyrazem niezawisłości politycznej Państwa, propagandą niezniszczalności idei państwowotwórczej, podziwu godnej historii, sztuki i wiekowej kultury.

Wobec tego zwracam się jako Prezes Zarządu Grupy Rzemieśniczej Powszechnej Wystawy Krajowej do całego polskiego Rzemiosła o natychmiastowe nadsyłanie zgłoszeń na wzięcie udziału w Wystawie i to najpóźniej do dnia 15 listopada 1928 r.

Zjazd literatów w Wilnie.

W czasie od 1 do 4 listopada r.b. odbędzie się w Wilnie zjazd literatów z całej Polski, urządzony staraniem związku zawodowego literatów polskich w Wilnie.

Wszystkie zrzeczenia literatów w

ku. Po tym terminie Zarząd nie będzie uwzględniał żadnego zgłoszenia. Wystawcy zaś będą mieli możliwość o kazania się swem rękodziełem i uzyskania zaszczytnych medali i dyplomów w dowód uznania swej twórczej pracy i ku zachęceniu przyszłych pokoleń. Zgłoszenia proszę nadsyłać pod adresem:

Zarząd Grupy Rzemieśniczej Powszechnej Wystawy Krajowej — Poznań — Izba Rzemieśnicza, gdzie się również udziela wszelkich informacji.

Zarząd Grupy Rzemieśniczej Powszechnej Wystawy Krajowej
Prezes: (—) K. W. Juszcak.
Poznań 18 października 1928 r.

Usypiacze w pociągach.

Służba dworcowa w Wilnie zastała w wagonie pociągu, który nadjechał z Warszawy, śpiącą pasażerkę, którą z trudem można było się dobrać. Jest to niejaka A. Wróblewska

mieszkała w Wilnie. Pasażerka nie może sobie przypomnieć, w jakich warunkach tak głęboko zasnęła. Skradziono jej walizkę ręczną i kilkaset złotych.

Meteor w kształcie miecza nad Nowogródkiem.

Onegdaj o godz. 1 w nocy w Nowogródku w ciągu dwu godzin obserwowano bardzo ciekawe zjawisko niebieskie.

Na północnym wschodzie nieba ukazał się meteor w kształcie miecza nie spadający jak zwykle w dół, lecz

zbliżający się bokiem ku gwiazdzie polarnej. Skoro meteor dosięgnął okolic gwiazdy polarnej, zmienił swój kierunek i już jako jasna, wijąca się mgławica kosmiczna, poszybował w kierunku Wielkiej Niedźwiedzicy, poczem rozpląnął się.

Nie będzie cherlaków -- żołnierzy.

Jak nas informują władze wojskowe, osoby które podczas ostat. poboru uzyskały kategorię A, po przybyciu do formacji podlegają obecnie powtórnemu przeglądowi.

Chodzi o to, że od chwili poboru do wcielenia, poborowy mógł zachorować, nabawić się kalectwa i nadwzględzić zdrowie. Poza tym mogą być wypadki wadliwej diagnozy na komisji poborowej, od orzeczenia której niema odwołania.

Na mocy rozkazu, lekarz pułkowy obowiązany jest w ciągu 2 tygodni od wcielenia przeprowadzić przegląd wszystkich rekrutów. O ile lekarz zauważy jakiś defekt u rekruta, kieruje go do szpitala wojskowego, gdzie rekrut poddany zostanie obserwacji lekarzy specjalistów. Skonstatowanie choroby, powoduje zwolnienie żołnierza w „krótkiej drodze”. Składanie wszelkich podań przez poborowych o rewizję orzeczenia komisji poborowej są zgoła zbędne, albowiem nie będą one rozpatrywane. Jedynie korzystający z odroczeń i rezerwistów, mogą prosić o zmianę kategorii, kierując podania do lokalnej władzy administracyjnej.

ZAWIADOMIENIE.

Na żądanie Szanow. Publiczności we wtorki, czwartki i soboty w

KAWIARNI KRAKOWSKIEJ

W PIOTROWIE TRYB.

przy pl. Kościuszki Nr. 7 odbędzie się

DANCING

Przygrywa koncertowa orkiestra.

Dancing odbywać się będzie tylko 3 razy w tygodniu we wtorki, czwartki i soboty

od godz. 6 do godz. 9 wiecz.

1643 **Wejście bezpłatne.**

Sprzedaż wyrobów cukierniczych oraz zimnych i ciepłych zakąsek.

J... B... Ed...

89

O WŁASNEJ MOCY

— Powinieneś pan jednak zawiadomić o tem przynajmniej panią Hageborg — rzekł, usiłując ciągle okazać się spokojnym.

— Pani Hageborg przedewszystkiem pragnę oszczędzić dzisiaj kłopotu i troski, jakie sprowadzić musi za sobą nowa zmiana w jej gospodarskich stosunkach i urzędzeniach. Tuż przynajmniej powinna być wolną od tych codziennych drobiazgów życia, od których nie uchyla się nigdy.

Mówił ze spokojem i przekonaniem, które podziwiał sam w głębi duszy.

Lancenau powstał.

— Skoro nie chcesz mnie pan w zaden sposób rozumieć, rzekł gorąco, zmuszony jestem powiedzieć ci otwarcie: uważam, iż pańskim obowiązkiem jest zawiadomić niezwłocznie panią Hageborg o Krystynie.

Eryk wstał także. Chwilę patrzył przed siebie w zamyśleniu. Przyszło mu na myśl, że człowiek ten od lat wielu kochając Emmę wyłączną i trwałą miłością i jak brat starszy lub ojciec czuwając zawsze nad jej spokojem i szczęściem, miał prawo dzisiaj do pewnego stopnia narzucać jej swoją opiekę i bronić przed zagrażającym jej niebezpieczeństwem. I myślał jeszcze, że byłoby może najlepiej otworzyć przed nim swe serce. Nie wątpił wcale o wyrozumiałości, a nawet zaparcia się siebie tego wiernego jej przyjaciela i... ulegając nagle wprost przeciwnym uczuciom i popędem, odparł z wyniosłym spojrzeniem i głową dumnie podniesioną:

— Pomimo całej wdzięczności, jaką winienem panu niezawodnie za jego życzliwość, zmuszony jestem zwrócić uwagę pańską, że przybiera ona charakter przekraczający granice zwykłych towarzyskich stosunków.

Lancenau zbladł i cofnął się jak człek wiek, dotknięty nagle i boleśnie.

Nim jednak znalazł słowo odpowiedzi, Eryk mówił dalej stanowczo

— Mam słowo pańskie, baronie, że nie podniesiesz tej kwestii bez mojej wiedzy i zgody. Słowo honoru. — Spodziewam się, iż zechcesz pan o tem pamiętać.

— Naturalnie! ażebyś pan tem łatwiej mógł łamać swoje zobowiązania — zawołał baron z goryczą. — Jesteś widzę zwolennikiem zasady, która kłębując innych, nie ogranicza zupełnie własnej swobody. To wygodne!

— Mylisz się pan, — zawołał Eryk szukając ratunku w przypadkowej grze wyrazów. Nie łamię słowa danego pani Krystynie, ponieważ nie dawałem go nigdy, wiedziała ona od razu, że nie mogę prosić o jej rękę.

— Tak! — rzekł Lancenau zimno, patrząc wprost w oczy młodzieńca. — widzę, że należysz pan do innego niż ja pokolenia. Za moich czasów nie pozostawiano sobie otwartej furtki w sprawach tego rodzaju. Sądźno wówczas, że czynny łączą silnie

niż słowa. Jeżeli zaś pańskie serce i honor zobowiązywać mogą jedynie pierścionki i świadkowie, w takim razie przynajmniej, że nie mam prawa ani ochoty mieszać się w tego rodzaju zabawki. Pamiętaj pan jednak, że gdybyś się poważnie zwrócił swe lekomyślne holdy do kobiety, którą czcisz i szanujesz jak świętą, jak wcielenie dobra i doskonałości, — gdybyś powiadomiał ci po tem wszystkim ośmielił się stanąć na jej drodze, potrafił ją uwolnić od twego zuchwalstwa, chociażbym cię miał zabić jak dzikie, niebezpieczne zwierzę.

Wypowiedział to z siłą i godnością — w jego ciemnych oczach płonął po nury ogień, świadczący, iż nie zawaha się ani na chwilę w spełnieniu tego, co uważał za swoje prawo i obowiązek.

Odwrocił się spokojnie i utykając trochę jak zwykle, w milczeniu opuścił bibliotekę.

Jak piorunem rażony stał Eryk nieruchomy i osłupiały na miejscu dcn,

Z Piotrkowa i okolicy

Echa uroczystości ku czci poległych Bohaterów 1863 r.

Prace Komitetu Budowy Pomnika dla poległych powstańców 1863 r.

Wspaniała uroczystość niedzielna, w której Piotrków cały wziął udział, była wynikiem długoletniej pracy specjalnie w tym celu zorganizowanego Komitetu. Myśl uczczenia prochów Bohaterów narodowych i przemieszczenia ich do poświęconej ziemi, powstała jeszcze podczas okupacji w r. 1918, kielkując w łonie Piotrkowskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Olbrzymie przewroty, które nastąpiły po okupacji, odsunęły prace koło tej sprawy na plan dalszy, ale już w r. 1925 p. Prezes Michał Rawita-Witanowski zebrał koło siebie grono ludzi dobrej woli, aby piękny projekt wprowadzić w czyn.

Należeli wówczas do Komitetu: jako Przewodniczący - Prez. Witanowski, jako członkowie: Inż. Hilchen, W-Prezydent Hudec, ówczesny Ks. Kanonik Jasiński, Weteran W. Koleczko, J. Karbowski, prof. Tokarski jako sekretarz i inni; z biegiem czasu skład Komitetu zmienił się.

W początkach r. 1925 rozestano gorącą odezwą do instytucji i osób prywatnych, przypominając, iż na cmentarzu piotrkowskim stoi pomnik mowskiowski o przewrotności, gdy ciała polskich Męczenników poniewierają się w polu, w ziemi nie poświęconej. Odezwa zakończona była apelem do społeczeństwa, wzywającym naród do składania ofiar na pomnik.

Odezwa zrobiła swoje: poczęły na pływać ofiary; młodzież szkół średnich w Piotrkowie urządziła dwie patriotyczne wieczornice, wiele staran włożył w piękne dzieło p. Karbowski, rozpoczynając prace przygotowawcze. Brak jednak było za sadniczego, drogiego bardzo materiału — i oto, jakby za zrzadzeniem Opatrzności, podczas kopania rowów kanalizacyjnych w roku 1926 na głębokości 2-ch metrów trafiono na olbrzymie granity, pochodzące jeszcze z epoki lodowcowej, z gór Skandynawskich. Każdy z nich ważył przeszło siedem tysięcy kilogramów, przyczem jeden znaleziono w Alei Cmentarnej, dwa następne koło Hali Targowej. Monolity te Magistrat ofiarował Komitetowi. Resztę materiału budowlanego dostarczył częściowo Magistrat, częściowo wzięto

go w tutejszych cegielniach, przy czem dużo zawdzięczać należy firmie „Elabor”, której dyrektor, p. Sołkowski, ułatwił dostawę cementu na kredyt; wiele pomocy okazał p. J. Karbowski, który ofiarował także płyty granitową.

Lecz przede wszystkim należy tu podnieść niestrudzoną i ofiarną działalność Prezesa Piotrk. T-wa Krajoznawczego, pana Rawity-Witanowskiego, którego energii i systematyczności wytrwałej pracy zawdzięczamy inicjatywę i doprowadzenie do końca wspomnianego dzieła. Wiać domo wszystkim, iż p. Witanowski już od szeregu lat jest prezesem Towarzystwa Krajoznawczego, wiadomo, iż z zamiłowaniem i głębokim patriotyzmem oddaje się zarówno pracom literackim, pisząc najrozmaitsze mnogiarty i inne referaty, jak i gromadzeniu zbawionych w Muzeum na Zamku, że nie wspomniemy już o działalności w różnych instytucjach społecznych. Jak wielką jest skromność tego zasłużonego Człowieka, świadczy najlepiej odpowiedź, jaką dał jednemu z dziękujących mu za trud weteranów: „Za spełnienie obowiązku nie dziękuję się nigdy”.

Spółeczeństwo piotrkowskie oceniło należycie pracę Prezesa Witanowskiego i będziemy niezawodnie wyrazić zicielami uczuć ogółu, składając na tem miejscu hołd cichej a niestrudzonej zasłudze.

Na pewien czas przed mającą się odbyć uroczystością Komitet porozszyłał po powiecie i rozlepił w Piotrkowie odezwy o ekshumacji. Odezwy te wywołały silne zainteresowanie wśród ogółu i natychmiast poczęły się zgłaszać najrozmaitsze delegacje z całej Polski okolicy. W pierwszym naznaczonym przez Komitet terminie przyjechał Prezes Warsz. T-wa Krajoznawczego, p. Al. Janowski, który na drugi termin niestety przybyć już nie mógł. Wszyscy, którzy pragnęli złożyć hołd prochom polskich bohaterów, zgłaszali się do Komitetu i wzięli gorący udział w uroczystości. Kto przeto do apelu nie stanął, dał dowód obojętności.

Należy jeszcze zaznaczyć, iż pomnik nie jest jeszcze całkowicie wykończony; brak granitowych słupów,

które, połączone kajdanami mają symbolizować czasy niewoli, plac za pomnikiem należałoby odrzewić, aby stworzyć odpowiednie tło; wynika sprawa dalszej konserwacji itp.

Sądymy, że rozwiązujący się Komitet uczyni słusznie, oddając pomnik pod opiekę inicjatora dzieła — Towarzystwu Krajoznawczemu. St. Br.

Piotrków na konferencji Zrzeszeń miast.

W tych dniach odbyła się w Warszawie konferencja delegatów Zrzeszeń miast, które budują wodociągi i kanalizację. Konferencja zainicjowana była przez Piotrków, z ramienia którego udał się do Warszawy w-Prezesa Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości, p. St. Pinko.

Na konferencji reprezentowane były również miasta: Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Kielce, Łódź, Lublin, Zgierz, Zduńska Wola i Warszawa.

W dniu onegdajszym odbyło się w Piotrkowie zebranie Zarządu Stow. Właścicieli Nieruchomości, na którym w-Prezes p. Pinko wygłosił sprawozdanie z owej konferencji odbytej w Warszawie.

Zadaniem Konferencji było opracowanie projektu uregulowania i zmniejszenia „niesłychanie wielkich obciążeń własności nieruchomości” w miastach, budujących wodociągi i kanalizację, z tytułu oprocentowania i amortyzacji pożyczek na budowę, z tytułu kosztów połączenia nieruchomości z nowo wybudowaną siecią oraz z tytułu pokrywania deficytu eksploatacyjnego. W wyniku 2-ch poprzednich konferencji opłaty za wodę i kanały w miastach, które nie miały wodociągów i kanalizacji i w domach które nie były połączone z siecią wodociągowo-kanalizacyjną — zostały ustawowo przelane na użytkowników.

Pomimo to ciężary z wyżej wymienionych tytułów (prócz opłat za wodę) stały się tak olbrzymie, że przewyższają już nie tylko dochód brutto z domu, lecz przekraczają możliwość płatniczą nawet najmniejszych właścicieli nieruchomości, zwłaszcza w tych miastach, które wymieniły inwestycje przeprowadzają za pośrednictwem niesłycha-

nie drogiej pożyczki Twa Ulen et. Co Wysokość obciążeń własności nieruchomości z tytułu budowy wodociągów i kanalizacji może być zilustrowana na przykładzie m. Piotrkowa, które pobiera od właścicieli nieruchomości z tego tytułu:

100 procent dodatku do państwowego podatku od nieruchomości, czy i 17 procent od komornego brutto rocznie; prócz tego 5 procent od komornego brutto rocznie na pokrycie kosztów założenia wodociągów miejskich i 2 zł. od metra bieżącego frontu posesji — na pokrycie kosztów kanalizacji.

Obrady trwały cały dzień, odbywając się pod przewodnictwem Prezesa Związku Zrzeszeń i z udziałem p. posła M. Osady; wygłoszono cały szereg referatów; między innymi przemawiał z Piotrkowa w-Prezes Pinko.

W rezultacie powzięto uchwały, które w formie memorjału złożone zostały za pośrednictwem delegacji p. Ministrowi Spraw Wewnętrznych Gen. Sławoj-Składkowskiemu oraz p. Dyrektorowi Departamentu Samorządowego Weissbrodowi, z którymi konferencja trwała przeszło go dzinę. Przedyskutowano wszelkie możliwe ulżenia ciężkiej doli własności nieruchomości miejskiej oraz obiecano rozpatrzyć przychylnie złożone przez delegację postulaty, zaznaczono jednak, że nowelizacja ustawy o tymcz. uregulowaniu finansów komunalnych nie może być skuteczną bez uprzedniego ustawowego ustalenia państwowego systemu podatkowego. — St. B.

Cyrk Charlie Chaplina

To najlepszy i najciekawszy film sezonu.

JÓZEF BRZEZIŃSKI w Piotrkowie Tryb.

ul. Zamkowa 4.

Chrześcijański Zakład Stolarski bogato zaopatrzone w meble wszelkiego rodzaju od zwykłych do najwykwintniejszych. Zamówienia wykonują się szybko i starannie. Poleca otomany i leżaki. **SPRZEDAŻ NA RATY I ZA GOTÓWKĘ**

KUPUJCIE TYLKO U ŹRÓDŁA

Tadeusz Juliusz Demczyk.

Otto Weininger.

Przed 25 laty nazwisko Weininger było na ustach ogółu a jego dzieło „Geschlecht und Charakter” omawiano w prasie wszystkich krajów. Wszak był to człowiek, który nie tylko przez filozoficzne poglądy na kwestię płci, lecz przez samo życie wyróżniał się z pomiędzy pospółstwa ludzkiego. Dlatego też uważam za stosowne we wstępie niniejszego szkicu omówić życie tego oryginalnego w poglądach pesymistycznego i tragicznego człowieka.

Otto Weininger urodził się 3 kwietnia 1880 r. we Wiedniu jako syn artysty. W młodości był żywego i wesołego usposobienia. W nauce wykazywał wybitne zdolności szczególnie w filologii, to też w niedługim czasie opanował języki i literatury: francuską, angielską, włoską, hiszpańską i norweską. Na uniwersytecie obudziło się w nim zamiłowanie do nauk przyrodniczych i matematycznych. Co do wyglądu zewnętrznego, był szczupły wysoki, naogół zdrowy, podlegał jednak napadom epileptycznym, szczególnie po wstrząsach psychicznych. Pierwsze swe poglądy filozoficzne oparł na naukach Avenariususa i Macha. Odrzucał stanowczo

pojęcie Boga. ¹⁾ Później zmienił przekonania i zwrócił się umysł ku Platonowi przejął nauki jego, oraz filozofię Kanta, Schopenhauera i Nitschego. Najwięcej jednak cenił muzykę, chociaż sam nie grał na żadnym instrumencie. Muzykę uważał za najwyższą sztukę w ogóle, a Wagnera i Beethovena za mistrzów ludzkości. Lekkiej muzyki nienawidził. Oznaczał się także specjalnym odczuciem przyrody. Filozofię swą i pogląd na życie określał w ten sposób: każdy człowiek ma w głębi swego istnienia dwa pierwiastki: zły i dobry. Pierwiastki te* toczą zacięty bój o zawiadanie człowiekiem i od zwycięstwa pierwszego lub drugiego zależy istnienie szczęścia człowieka. O sobie mówił: „Są we mnie trzy możliwości: szubienica, samobójstwo, lub przyszość tak wspaniała, jakiej nawet wymarzyć nie potrafię”.

Jego „Płeć i Charakter” jest obroną pierwiastka dobrego. O książce tej mówi: „książka ta jest wyrokiem śmierci, albo na dzieło, albo na jego autora”.

Charakterystyczną cechą Weininger'a była nienawiść i pogarda kobiet. Pod tym względem jest on

największym po Platonie wrogiem kobiet. Pogląd swój na nie tak kryształizuje: „kobieta żyje nieświadomie... nie ma własnego „Ja”, kieruje się zawsze wolą mężczyzny... kobieta nie może być genialną”. ²⁾ Wywody swoje argumentuje, podkreśla i syczącłowem omawia w dziele powyższem. Najważniejsze jego myśli postaram się podać osobno.

Weininger z punktu widzenia wewnętrznego, jako charakter, był jednostką niezwykle ciekawą; był on człowiekiem, który pragnął dostosować się do życia, lecz nie mógł tego uczynić. Oprócz wspomnianej już nienawiści do kobiet, miał inne cechy charakterystyczne: niecierpiął Schillera. ³⁾

Do końca życia walczył z sobą; pierwiastki niezgodne zmagaly się w nim. Nie uznawał kompromisów i opanowany melancholją, przyszedł do przekonania, że jego życie dalsze nie przedstawia żadnej wartości. Wynajął pokój w domu, gdzie umarł uwielbiany przezeń Beethoven. Tak spędził noc ostatnią. Rano 3-go października 1903 r. wystrzałem z rewolweru pozbawił się życia. Życie dlań było tragizmem, a tragizm ten

przebiła się z kart jego dzieła. Weininger był umysłem nacz wyczał wrażliwym na wszystko, może nawet przeraźliwym, nieprzeciętnym i niespotykanym. Wszak człowiek — bitny jest nienormalnością, a geniusz — obłąkaniem jak twierdzi Dombrozo.

Dzieło Weininger'a doczekało się niezliczonej ilości nakładów nie tylko w Niemczech, lecz w całym świecie, do rozpowszechnienia zaś jego, oprócz charakterystycznych poglądów i specjalnego ujęcia przyczyniła się w niemałym m erze tragiczna śmierć autora. Zmarł on przecież w kwiecie wieku mając lat 23. Oprócz specjalnego poglądu na życie, zadziwić każdego musi genialne odczytanie młodego chłopca, który posiadał całą prawie literaturę świata i na różnorodnych działach opiera swą argumentację. Jego „Płeć i charakter” przełożył na język polski Ostań Orlein i książka ta doczekała się kilku wydań w niedługim czasie.

Rozważanie co do istoty ideacji książki, jakoteż co do trafności poglądów lub ich niedorzeczności pozostawmy specjalistom. Ja pozwolę sobie przytoczyć poniżej szereg najważniejszych myśli o kobiecie, życiu i człowieku, wybranych z dzieła Weininger'a. Myśli i aferyzmy.

«Najniżej stojący mężczyzna stojeszcze nieskończenie wyżej, niż naj

¹⁾ Zaznaczyć należy że Weininger był żydem z pochodzenia, lecz nie odznaczał się sympatją ku żydom.

²⁾ Dr. Felicja Nossig: „Mężczyzna i kobieta”, „Płeć i charakter”.

³⁾ D-ra Felicja Nossig także.

Kupuj tylko towar krajowy.

Przepadł bez wieści.
Lotnik angielski Macdonald, który
17 października startował na lekkim

samolocie „Moth” w Nowej Funlandji do Anglii, przepadł bez wieści.
Czekają napróżno!

Tydzień Lotniczy w Kleszczowie.

(Korespondencja własna «Głosu Trybunalskiego».)

Kleszczów, dnia 23. 10. 1928 roku.

Z inicjatywy Miejscowego Koła L. O. P. P. w Kleszczowie, odbył się „Tydzień Lotniczy” zorganizowany przez utworzony w tym celu Komitet. Na program złożyły się zbiórki i kwesty w obu parafjach oraz przedstawienie amatorskie. Odegraną została komedia ludowa w trzech odsłonach pt. „Jaśkowe zamysły”.

Całkowity dochód dał sumę 165 zł 35 gr., którą to kwotę przesłano Ko-

mitetowi Powiatowemu LOPP, w Piotrkowie. Podkreślić należy poświęcenie Nauczycielstwa oraz kilku osób postronnych, które mimo odległej drogi, przy niesprzyjającej części pogodzie, schodziło się regularnie na próby, ażeby rozpoczęte dzieło doprowadzić do końca.

Z przebiegu całej akcji należy wnioskować, że ludność miejscowa zdaje sobie coraz jaśniej sprawę ze znaczenia oraz celów LOPP.

KRONIKA

Czwartek
25
Październik

Dnia. Kryspina! Krysp.
Jutro: † Ewerysta P. M.
Wesoła sobota, g. 6 30.
Zachód, g. 4.22

Ogólna.

SEDZIOM NIE WOLNO ZAJMOWAĆ SIĘ POLITYKĄ.

Prezesi Sądów Okręgowych otrzymali od Ministra Sprawiedliwości okólnik, wyjaśniający, iż w myśl nowej ustawy o ustroju sądownictwa, sędziom niewolno jest należeć do jakichkolwiek stronnictw politycznych. Sędziowie poza tem nie mogą brać

aktywnego udziału w życiu politycznym i muszą unikać wszelkich wystąpień o charakterze politycznym, gdyż politykowanie sędziów mogłoby poderwać zaufanie ludności do bezstronności sądów.

Losowanie 8 proc. listów zastawnych P. B. R.

Dnia 2 listopada rb. o godz. 13-ej odbędzie się w lokalu Państwowego Banku Rolnego w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 50 losowanie 8-procentowych listów zastawnych Państwowego Banku Rolnego.

wyżej stojąca kobieta».

«Kobieta świadomość swą dostaje od mężczyzny».

«Genjalność okazuje się... odmiana męskości, przeto kobieta genialna być nie może».

«To że kobiety w historii muzyki absolutnie żadnego znaczenia nie mają... świadczy o braku fantazji u kobiet».

«Kobieta nieinteresuje się sobą¹⁾ — dlatego niema kobiety psychologa, ani psychologii kobiecej przez kobietę napisanej».

«Kobieta absolutnie nie ma jawni».

«Są niezawodnie kobiety o rysach genialnych ale niema żadnego kobiecego geniusza, nie było i być nie może».

«Jak mogłaby być istota bezduszna genjuszem? Genjalność jest identyczna z głębią, a proszę spróbować połączyć ze sobą przymiotnik „głęboki z rzeczownikiem» kobieta — sprzeczność dostrzeże każdy».

«Jest się mężczyzną, albo jest się kobietą odpowiednią do tego, czy się kimś jest, czy się nim nie jest».

«Aby człowieka móc poznać lub przedstawić, trzeba go rozumieć. Aby zaś człowieka rozumieć, trzeba być do niego podobnym, trzeba być takim jak on. Rozumieć człowieka znaczy

mieć go w sobie. Człowieka rozumieć znaczy więc być nim samym».

«Talent jest dziecinny, może być wspólnem dobrem rodzinnem, genjusz nie jest przenośnym, nie jest nigdy własnością rodową, ale zawsze indywidualną».

«Najbardziej nateżone pragnienie nieśmiertelności ma genjusz. Genjusz jest zatem we właściwym tego słowa znaczenia, człowiekiem bezczasowym».

«Czyni Genjusza żyją wiecznie i czas nic w nich nie zmienia».

«Tytułu genjusza domagać się należy dla wielkich artystów i wielkich filozofów. Ani wielki mąż czynu, ani wielki mąż wiedzy, nie mają prawa tego tytułu».

«Człowiek wielki ma swą historję, insperatora ma historję w swej mocy. Człowiek wielki rodzi czas, insperatora czas rodzi i czas go zabija».

«Człowiek wybitny posiada w sobie cały świat, genjusz jest żywym mikro-kosmosem».

«Przyzwolty człowiek sam wybiera śmierć, jeśli czuje, że staje się złym, człowiekowi niskiemu musi wyrok sądowy śmierci narzucić».

«Nieufność do siebie, jest warunkiem wszelkiej innej nieufności».

Cyrk Charlie Chaplina
To najlepszy i najciekawszy film sezonu.

Dwa świętokradztwa.

Władze śledcze zostały zaalarmowane o dokonaniu zuchwałej kradzieży w kościele św. Antoniego przy ul. Maurera. Do kościoła tego dostali się ubiegłej nocy zapomocą podrobionych kluczy nieznani złoczyńcy, gdzie skradli dwie puszkę z pieniędzmi, tacę i 2 lichterze. Urząd śledczy wszczął natychmiast energiczne poszukiwania i za pomocą psa policyjnego „Lorda” udało się wykryć w po-

lu przy torze kolejowym zakopane skradzione przedmioty.

Identyczna kradzież została dokonana w kościele im. Serca Jezusowego w Radogoszczu, gdzie łupem złoczyńców padły szaty i 3 srebrne kieli chy do komunikantów. Również i te przedmioty udało się władzom śledczym wykryć przy pomocy psa „Lorda” w pobliskiej cegielni.

Tomaszowska.

Komunalna Kasa Oszczędności m. Tomaszowa-Maz.

Wywiad z Naczelnikiem K. K. O. p. A. Dobrowolskim.

Ogólne zainteresowanie wywołało w naszym mieście otwarcie Komunalnej Kasy Oszczędności m. Tomaszowa Maz. Celem uzyskania dokładnych danych co do zadań i celów K.K.O., zwróciliśmy się do Naczelnika K.K.O., p. A. Dobrowolskiego, który naśer chętnie udzielił nam żądanych informacji.

Jakie są główne zadania Komunalnej Kasy Oszcz.? — rzucamy pierwsze pytanie.

„Wszystkie instytucje oszczędnościowe mają na celu doniesienie zadanie wychowania gospodarczego społeczeństwa, podniesienia dobrobytu obywateli przez przyuczanie ich do dobrej gospodarki pieniędzmi, oraz zgromadzenia kapitałów dla zasilania potrzeb miejscowego przemysłu i handlu.

Jak wszystkie Komunalne Kasy Oszczędnościowe tak i nasza ma w I-rzędzie za zadanie ułatwienie gromadzenia drobnych oszczędności. Ułatwienie techniczne stosowane przez instytucje oszczędnościowe pomagają obywatelom w gromadzeniu oszczędności, a temsamem przyczyniają się do wzrostu dobrobytu KKO przyjmując wkłady oszczędnościowe już od 1 zł. Najbardziej nadający się do zastosowania dla rodzin system — to domowa kasa oszczędności — skarbonka wypożyczona z Komunalnej Kasy Oszczędności będąca stałe w domu i przypominająca ciągle o konieczności oszczędzania.

Jednem z zadań K.K.O. jest również pomaganie mało orjentującym się w nabywaniu papierów oszczędnościowych, państwowych i komunalnych, oraz realizacja wierzytelności (inkaso weksli i innych dokumentów pieniężnych). Wogóle dążeniem naszym będzie podejmowanie wszechstronnych operacji bankowych, celem ześrodkowania w K.K.O. interesów pieniężnych Tomaszowa — Jakimi funduszami operuje K.K.O.? — pytamy dalej.

„Mogę Pana zapewnić — brzmi od

powieź — iż fundusze są zupełnie dostateczne. Kapitał zakładowy stanowi suma 40.000 zł., uchwalona przez Radę Miejską naszego miasta, na ten cel, oprócz tego mamy poważną sumę powyżej 100.000 zł. zapewnioną przez Rząd na kapitał obrotowy i redyskonto weksli.

Za bezpieczeństwo wkładów odpowiada gmina m. Tomaszowa całym swym majątkiem, wynoszącym obecnie około 5.000.000 zł.”

A gospodarcze znaczenie instytucji oszczędnościowej? — pytamy.

— Aby spełnić właściwe zadanie gospodarcze w swej polityce kredytowej K.K.O. będzie zatrzymywać oszczędności na miejscu w przeciwieństwie do banków, które ściągają kapitały do pewnych ośrodków gospodarczych celem finansowania wielkiego przemysłu i handlu. Jednocześnie musimy zaznaczyć, że banki, jako przedsiębiorstwa zarobkowe, dążą do osiągnięcia jaknajwiększych zysków, aby móc wypłacać swym dyrektorom jaknajwiększe tantiemy, a akcjonariuszom wysokie dywidendy. Dla K.K.O., jako dla instytucji użyteczności publicznej, względem ten stoi na dalszym planie.

Przy udzielaniu kredytu przez K.K.O. względem decydującym będzie obok bezpieczeństwa lokaty, stopień jego gospodarczej użyteczności, a nie zyskowności.

Aby zaś spotęgować ogólne tętno miejscowego życia gospodarczego, K.K.O. będzie ułatwiać i udostępniać kredyt drobnemu i średniemu przemysłowi i handlowi. Dla zmniejszenia ryzyka nie będziemy angażować dużych sum w jedną operację handlową, a rozdrabniać pomiędzy mniejsze gałęzie przemysłu i handlu, zmniejszając tem ryzyko ew. niewypłacalności.”

Dziękując za informacje, dowiadujemy się na zakończenie, iż wkrótce biuro Kasy Oszczędności przeniesione zostanie do jednej z oficyn Ratusza.

Kino-Teatr „CZARY” w Piotrkowie || Dziś i dni następne.
wystawia zapowiadany piękny film z uroczą **NORMA SCHEARER** w roli gł.
II. ŚMIECH PRZEZ ŁZY
(KRZYŻOWA DROGA ARTYSTKI)
Wielce interesujący dramat w 10 akt. z życia artystów w wykonaniu pierwszorzędnych artystów amerykańskich. Reżyserji MONTA BELL.

Na Scenie! — WYSTĘPY ARTYSTÓW — **Progr. Nr. 7.**
PRZESZKOLENIE WOJSKOWE Groteska w 1-iej odsłonie
NIKOTYNKA scenka nastrojowa | AMERYKAŃSKI RYTM
TO TROCHĘ ZA PĘDKO!.. | Pieśń zdradzonego chińczyka
ZA KULISAMI TEATRU Operetka w 1-ym akcie

Dziś! || **CASINO** || **Dziś!**
Dziś nieodwołalnie poraz ostatni. Wszystkie miejsca po 80 groszy.
DO CZEGO TĘSKNI KOBIETA
Dramat erotyczno-obyczajowy z 10-ciu aktami z prologiem. **ŻYCIE...** Film ze złotej serii wytwórni «Sokwino» w Moskwie.
Główne role odtwarzają artyści moskiewskiego artystycznego teatru:
B. N. CZERNOWA, W. N. POPOWA, A. N. ZYLIŃSKI, A. P. KOTOROW.
NAD PROGRAM! **SENSACJA!** **NA SCENIE!**
Niezrównany transformista **O. MARKONI** światowej sławy, nagrodzony złotymi medalami przez osoby panujące.
JEDYNY W POLSCE! Ze swymi uroczymi partnerkami odegra **CZŁOWIEK ZAGADKA!**
ROMANTYCZNA PANNA komedia ze śpiewami i tańcami w 1 akcie, 8 osób jeden O. Markoni. 50 błyskawicznych przebrań.

Kino-Teatr „ODEON” w Piotrkowie | Od 23 bm. i dni nast.
Najnowszy arcydzieło obecnego sezonu pt.
PANNA z TEMPERAMENTEM (WIELKOMIEJSKA MŁODZIEŻ)
W rolach gł.: Harry Liedtke, Marja Pandler, Herman Picha i wielu in.
Na Scenie **WIELKA REWJA** **Na Scenie**
PIOTRKÓW ZNÓW BAWI SIĘ...
w wykonaniu Art. Scen Warsz. pod kier. M. DOBROWOLSKIEGO.

Starszy felczer
S. Mastalerz z Łodzi
i
Akuszerka z długoletnią praktyką
H. Kucner-Mastalerzowa z Łodzi
Tomaszów Maz. ul. Cicha 9
Przyjmują od 9 12 i 2 7 pp.
MOTOR gazowy o konny sprzedam
tanio. Legionów 2, tel. 55. a 1620

Piotrkowska.
KURS SPOLECZNO-OŚWIATOWY
W dd. 27, 28 i 29 bm. odbędzie się kurs społeczno-oświatowy w sali „Domu Ludowego” przy ul. Legionów 12, który wygłosi Dyr. Polskiej Macierzy Szkolnej Józef Stemler. Program: 27 bm. o godz. 7 wiecz., 28 b. m. o 10 rano, 28 bm. o 5 po poł., 29 bm. o 7 wiecz. Wstęp 10 groszy.

RECITAL GIMPLA.
W dniu jurtzejszym odbędzie się recital skrzypcowy Bronisława Gimpla. Jest to niewątpliwie sensacją dla naszego miasta, gdyż trudno było marzyć o przyjeździe do Piotrkowa artysty tej miary, co Bronisław Gimpl. Nic dziwnego, że pełna wyprzedaż biletów jest już dziś zapewniona.
W programie: Händel, Sonata IV d-Dur, Głazunow, Koncerta moll, Corelli, Zafollia, Bloch, Nigun. Debussy, En Bateau itd.
Spóźniający się nie będą wpuszczani na salę po rozpoczęciu koncertu.

KRADZIEŻ KOZUCHA.
W dniu onegdajszym Stefania K. Przeskok 16 wywiesiła na parkanie w celu wywietrzenia kozuch. Że jednak zima za pasem, znalazł się amator na ciepły przyodziewek — kozuch ulotnił się, a poszkodowana próżno szukała go wokoło. St. Br. **POŻAR.**
W dniu onegdajszym o godzinie 18 w zagrodzie Jana Miszewskiego w Lubieniu wybuchł gwałtowny pożar podczas którego spaliła się stodoła i stodołka drewniane z tegorocznym sprzętem. Przyczyna pożaru dotychczas nie została ustalona. Straty nie ustalone. St. Br.

NIELUDZKI POSTĘPEK.
W dniu onegdajszym o godzinie 13 na szosie Piotrków — Sulejów we wsi Uścżyn przejeżdżające auto wpadło na mieszkańca tejże wsi Franciszka Błaszczyka, który dostał się pod koła. Szofer zatrzymał samochód i przy pomocy dwóch jadących w nim jegomości wydobyl ranne go z pod auta, poczem, porzuciwszy go na drodze, szybko odjechał w kierunku Sulejowa. Rodzina odwiozła Bła

szczyka do szpitala Św. Trójcy w Piotrkowie, gdzie stwierdzono powikłane złamanie szyi, kości ramiennej, rany tłuczone głowy, klatki piersiowej i kończyn. Zadane uszkodzenia należą do kategorii ciężkich.
Postępek osób jadących autem jest łagodnie mówiąc, nieludzki, bowiem trzeba nie mieć w sobie krzty sumienia, by po przejechaniu człowieka pozostawić go w stanie nieprzytomnym na środku szosy, narażając na ponowne przejechanie przez inny wózek. Na szczęście zdążono odnotować numer tego auta, który brzmi: 63 - 511. St. Br.

Spójne okradzenie wieśniaka.
W tych dniach przyjechał do Piotrkowa rolnik ze wsi Czaplina, gm. Belchatów Konstanty Stasiak, chcąc wykupić weksel swój w Banku Polskim przy ul. Legionów. Kiedy Stasiak wchodził na schody, zatrzymał go jakiś osobnik, zapytując, jaki ma interes. Stasiak wypowiadał się dokuśmentnie, a wówczas nieznajomy oświadczył, iż weksle można wykupić tylko do godziny 12, ponieważ zaś jest już później, on może zrobić grzeczność wieśniakowi i sprawę tę załatwić. Rolnik oddał dzentelmenowi — 250 zł., dziękując pokornie za uprzejmość! Wówczas osobnik ów udał się na górę, a po jakimś czasie powrócił, mówiąc do Stasiaka iż interes jest już załatwiony, a sam Stasiak może odebrać weksel, bo on musi już wyjść do miasta.

Stasiak zgłosił się do kasjera, tu jednak spotkał go fatalny zawód — nikt do kasy nie wpłacał pieniędzy na imię Stasiaka.
Policja poszukuje opryszka. a St. Br.

Rowery giną.
Pewnej nocy skradziono znowu rower. Tym razem poszkodowany jest Walenty Sztajkus, Piłsudskiego 16, który oblicza swą stratę na 200 zł. a **Tajemnicza zbrodnia pod Wieluniem.**
W dniu wczorajszym funkcjonariusze policji znaleźli w rzece Warcie pod Starokrzpicami trupa mężczyzny, który był porzucony przez jakichś osobników, jadących autem od strony Częstochowy w stronę Wielunia.

Zagadkową zbrodnią zajęła się policja, która prowadzi energiczne dochodzenie. a St. Br.

Kradzieże.
W nocy z 21 na 22 do plebanji parafji Chabielice, należącej do ks. M. Zielińskiego zakradł się złodziej, który, sprawiając się cicho i zrećnie przy pomocy podrobionego klucza do biurka dokonał kradzieży 2 zegarków złotego i srebrnego wartości 3.300 zł. Atoli „sprytny” jegomość

Zona lotnika angielskiego Macdonalda ze swoją pięcioletnią córeczką, której ulubioną zabawką jest samolot

nie cieszył się długo zdobyczą, gdyż policja przychwyciła go, gdy usiłował „spuścić” cudzy dobytek.
Sprawca nazywa się Józef Brzozowski, a zamieszkuje w powiecie Wieluńskim.

Wnocy z 19 na 20 nieznanymi sprawcy dostali się do mieszkania Piotra Wójcika, zam. we wsi Gosławice i skradli większą ilość najrozmaitszych przedmiotów na ogólną sumę 270 zł. a St. Br.

Pożary.
W tych dniach w powiecie piotrkowskim miał miejsce cały szereg pożarów.
W kolonii Wesoła gm. Kamińsk z niewiadomej przyczyny spalił się wiatrak, będący własnością wdowy, Walszakowej Władysławy.
We wsi Miłszczyce, gm. Belchatów w gospodarza Brzozowskiego powstał pożar podczas którego spaliły się 2 stodoły wraz z tegorocznym sprzętem.
Ogień powstał podczas zabawy, urządzanej przez młodzież, która paliła papierosy. Straty wynoszą 10.600 złotych.

We wsi Krzeczów, gm. Grabica na szkodę Adama Kowalskiego spalił się dom, stodoła i obora drewniane, kryte słomą pod jednym dachem. Przyczyną pożaru jest wadliwa budowa komina.
Straty wynoszą 3.500 zł. a St. Br.

Ofiary.
P. Leonard Giergoń złożył w administracji „Głosu Trybunalskiego” zł. 5 na budowę pomnika poległym Bohaterom 1863 roku.

KOMUNIKAT.

Magistrat m. Piotrkowa niniejszem podaje do publicznej wiadomości, że z dniem 25 października br. obowiązują na terenie miasta Piotrkowa niżej wymienione ceny, ustalone przez Magistrat w dniu 24 bm.

Artykuł	Cena obowiąż. od dn. 25.X.	Cena poprzednia
chleb żytni 70%	48 gr. za 1 kg.	50 gr.
chleb razowy	38 gr. „	40 „
chleb pszenny	90 gr. „	1 zł.

Waga bułki mniejszej wynosić powinna 55 gramów przy cenie 5 groszy za sztukę (18 sztuk na 1 kg.) waga większej bułki powinna wynosić 110 gramów przy cenie 10 groszy za sztukę (9 sztuk na 1 kg).
Piotrków, dnia 24 października 1928 r.

MAGISTRAT m. Piotrkowa.

Znany aktor filmowy **BERNARD GOETZKE** występuje w nowym filmie „CZŁOWIEK BEZ SUMIENIA”. Potężny ten film wyświetla od jutra kino „CASINO”. 1868

Dziś podjęta będzie próba porozumienia z Marsiem...

Dziś stacja radiowa w Rugby (Anglja) dokona nowej próby porozumienia wania się z Marsiem.
Eksperyment podjęty z inicjatywy znanego w kołach lekarskich i psychologicznych d-ra Robinsona.
Dr. Robinson twierdzi, że od dłuższego czasu pozostaje w kontakcie telepatycznym z pewną niewiastą na Marsie i, że na podstawie tego porozumienia przygotował swoje doświadczenie.
O godz. 2 m. 15 stacja iskrowa w Rugby wysłała za pośrednictwem fal długości 18.500 metrów pozdrowie-

nie marsjanom.
W tym samym dniu w czasie od godziny 2 m. 15 do 2 m. 45 inżynierowie obsługujący stację odbiorczą w Sant-Albaus przejmować będą wszystkie depeche przesyłane na falach długości 30.000 metrów i natychmiast prześlą je d-rowsi Robinsonowi.
Inicjator tego interesującego eksperymentu z całym przekonaniem utrzymuje, że mieszkańcom Marsa nie jest obca komunikacja iskrowa i marsjanie odpowiedzą przy pomocy znaków Morse'go. Czekajmy!..

Dziś w Czarach wystawia zapowiadany potężny film z uroczą Normą Schearer **Śmiech przez łzy.**

TYDZIEŃ SPORTOWY W PIOTRKOWIE.

Komitety: Miejski i Powiatowy W. F. i P. W. urządzają od dnia 4.XI. do dnia 11.XI. b.r. tydzień sportowy o następującym programie:

4.XI. — zawody strzeleckie o mistrzostwo miasta i powiatu Piotrków, (dokładny program poniżej), początek o godz. 8-ej rano.

5, 6, 7, i 8 XI. — rozgrywki w piłkę siatkową w sali II-go gimnazjum, o mistrzostwo szkół średnich.

9.XI. — w sali „Sokoła“ zawody w siatkówkę szkół powszechnych, oraz gimnastyka przyrządowa „Sokoła“.

10.XI. — zawody piłki nożnej o puchar „Głosu Trybunalskiego“ pomiędzy klubem sportowym „Concordja“, a reprezentacją miasta Piotrkowa.

W dniu 11.XI. — bieg naprzelaj o mistrzostwo miasta Piotrkowa, na trasie około 3 kilometrów.

Wszyscy zwycięzcy uzyskują tytuł „Mistrza miasta i powiatu Piotrkowskiego“ i będą wpisani do Księgi Mistrzów Komit. W. F. i P. W.

Zgłoszenia do wszystkich powyższych zawodów zgłaszać należy osobiście lub piśmienne na ręce Pow. Kom. P. W. por. Mędrckiego (gmach Kom. Garniz. Aleja 3-go Maja Nr. 21 wejście od Piastowskiej), zgłoszenia przyjmuje się do dnia 2.XI. b. r.

ZAWODY STRZELECKIE

O MISTRZOSTWO MIASTA I POWIATU PIOTRKOWSKIEGO

1) **Miejsce zawodów** Strzelnica garniz. w Piotrkowie 2) **Termin zawodów**—4 listopada 1928 r.

1) **Strzelanie z broni wojskowej dla klasy «A»** o mistrzostwo miasta i powiatu Piotrków
odległość—100 mtr.

postawa—stojąc, kłęcząc i leżąc bez podparcia

tarcza—12 to pierścieniowa z główką
ilość strzałów—pięć strzałów w każdej postawie i 3 strzały próbne w dowolnej postawie, nie zaliczane. Strzały próbne po każdym strzale pokazywane. Strzały w konkursie, pokazywane po każdej serji (5 strzałów). Kolejność postaw dowolna.

2) **Strzelanie z broni wojskowej dla klasy «B»** o mistrzostwo miasta i powiatu Piotrków w klasie «B».

odległość—300 mtr.

tarcza—12-to pierścieniowa z popiersiem
inne warunki—jak w strzelaniu dla klasy «A».

Do klasy «A» należą zawodnicy w wieku do lat 20—(przedpoborowi), bez względu na przynależność do stowarzyszeń P. W., hufców szkolnych i t. p.

Do klasy «B» należą wszyscy bez względu na przynależność do wojska, stowarzyszeń P. W., szkół i t. p.

3) **Strzelanie z broni małokalibrowej dla mężczyzn.**

odległość—50 mtr.

postawa—stojąc z wolnej ręki
tarcza—10-cio pierścieniowa 50×50 cm.

ilość serji—4 serje, każda po 5 strzałów

ilość strzałów próbnych—2.

Pokazywanie wyników po oddaniu serji.

Udział w strzelaniu nieograniczony.

4) **Strzelanie z broni małokalibrowej dla kobiet** o mistrzostwo miasta i powiatu Piotrków.
odległość—25 m.

tarcza—10-cio pierścieniowa 50×50 cm.

ilość serji—4 serje po 5 strzałów; pokazywanie wyników po każdej serji

ilość strzałów próbnych—dwa.

5) **Zawody myśliwskie o mistrzostwo miasta i pow. Piotrków.**

broń—dowolna

odległość—100 mtr.

postawa—stojąc z wolnej ręki

tarcza—jeleni naturalnej wielkości, podzielony na 5 pól wartości od 1 do 5 punktów, ruchomy, przebiegający przestrzeń 25 m. przez czas 4 sek. Cel pokazuje się w czasie jednej serji pięciokrotnie, przebiegając nieregularnie, raz z lewej, raz prawej strony

ilość serji—jedna

ilość strzałów—pięć

czas—ograniczony jedynie czasem ukazywania się celu

ocena—podług ilości punktów, osiągniętych 5 strzałami.

Udział w zawodach nieograniczony.

6) **Zawody strzeleckie z broni krótkiej o mistrzostwo miasta i powiatu Piotrków.**

broń—pistolet lub rewolwer typu wojskowego, o kalibrze nie mniejszym niż 7,62 mm., zapal centralny, lufa nie dłuższa ponad 20 cm., przyrządy celownicze odkryte, nadające się do służby w polu,
odległość—20 mtr.

postawa—stojąc z wolnej ręki

tarcza—10-cio pierścieniowa, o średnicy największego pierścienia 30 cm. Pole czarne o średnicy 3 cm.

(1 pierścień).

ilość serji—dwie

ilość strzałów—w każdej serji 6 strzałów ocenianych, oraz najwyższej 3 próbne.

Czas—dla 12 strzałów ocenianych, 12 minut. Czas liczy się od chwili oddania pierwszego strzału ocenionego pierwszej serji.

Wpisowe: Zawodnicy przystępujący do zawodów wyszczególnionych w pkt. 1—6, płać wpisowe po 2 zł. za każdą konkurencję.

Zgłaszanie do zawodów: Zawodnicy do zawodów jednostkowych zgłaszają się u powiat. Kmdt. p. w. por. Mędrckiego, Aleja 3 maja 21, osobiście lub listownie w terminie do dnia 1.XI. br. wpłacając jednocześnie wpisowe. Osoby nie zgłoszone w terminie nie mogą stawać do zawodów.

Broń i amunicja: Broń małokalibrowa, myśliwska i krótka amunicję do tej broni przynoszą zawodnicy ze sobą. Broń wojskową otrzymują zawodnicy na miejscu. Amunicję do broni wojskowej dostarczy powiatowy komendant P. W.

Wszelką amunicję przed rozpoczęciem zawodów należy zdać kierownictwu zawodów.

Przyjazd zawodników: Przyjazd zawodników i pobyt w Piotrkowie odbywa się na ich koszt własny. Członkowie P. W. zamiejscowi mogą otrzymać za świadczenia dla uzyskania 50% zniżki kolejowej.

Nagrody: Nazwiska mistrzów zostaną wpisane do księgi mistrzów w Pow. Komitecie W. F. i P.W.

Zawody w piłkę nożną o puchar „Głosu Trybunalskiego“

Na zakończenie sezonu, w ramach »Tygodnia Sportowego«, odbędą się match pomiędzy najlepszą drużyną m. Piotrkowa K.S. »Concordja«, a reprezentacją m. Piotrkowa.

Skład reprezentacji ustalono następująco: 1) Kowalski, 2) Kubicki (25 pp.) 3) Furmański (25 pp.), 4) Łuczyński (strzelec), 5) Drozdowski (strzelec), 6) Kazikowski, 7) Kosowski, 8) Potocki (25 p.p.), 9) Baran S. (»Skra«), 10) Stojwa, 11) Brandhele.

K. S. »Concordja« wystąpi w następującym składzie: 1) Kluczyński,

2) Wicek, 3) Pytł, 4) Michalski, 5) Świątczak, 6) Augustyniak, 7) Zatorski, 8) Sabo, 9) Madejczyk, 10) Gosławski, 11) Salski.

Zawody powyższe odbędą się w dniu 10/XI (sobota) o godz. 3-ej, na boisku »Concordji«.

Dochód z tych zawodów jest przeznaczony na cele Komitetów W.F. i P.W.

Członkom obu drużyn zostaną wydane pamiątkowe dyplomy, a drużyna zwycięzca otrzyma puchar »Głosu Trybunalskiego« na rok 1928.

Treningi wszystkich wyznaczonych

do reprezentacji odbędą się w dniach: 25, 27/X i 1/XI na boisku za parkiem o godz. 3-ej po południu. Kapitanem drużyny jest sierż. Kubicki.

JESIENNY BIEG NAPRZEŁAJ.

K. S. »Chrobry« na zakończenie »Tygodnia sportowego« urządza ogólny bieg naprzelaj.

Bieg odbędzie się w dniu 11/XI o godz. 12-ej na trasie około 3 klm. (trasa zostanie podana dodatkowo).

Zwycięzca tego biegu otrzymuje tytuł »Mistrza m. Piotrkowa«, a wszyscy uczestnicy—pamiątkowe dyplomy.

Uśmiech przyszłości.

Ożywienie martwej głowy. — Ciekawy eksperyment uczonego rosyjskiego.

Ponad 100 lat łamali sobie uczeni głowy nad rozwiązaniem tego naporczy fantastycznego problemu: w jaki sposób można by było zmusić do życia oddzieloną od tułowia głowę zwierzęcia?

Belgijczyk Heyman usiłował przeczepić głowę jednego psa na tułów psa drugiego. Francuz Labord zajmował się nawet problemem transplantacji głowy ściętego na gilotynie skazaniec na psa. Dzisiaj, kiedy uczo nemu, d-rowsi Bruchnienko, udało się skonstruować aparat do wywołania sztucznego obiegu krwi, problem ożywienia martwej głowy stał się z punktu widzenia nauki faktem dokonany. Uczony ten zademonstrował zdumionym przedstawicielom współczesnej nauki odrabianą od tułowia głowę psa, która, leżąc na porcelanowym talerzyku, żyła, oddychała, szczyrzyła zęby, a nawet połykała kawałki sera.

„Doświadczenie robi wrażenie sztuczki czarodziejskiej” — stwierdza znany fizjolog, profesor Kulabko który był świadkiem eksperymentów dra Bruchnienko.

Jakie nowe teorie i praktyczne następstwa pociągnie za sobą nowy ten eksperyment. Dzisiaj nie można jeszcze na pytanie to dać wyczerpującej odpowiedzi. Faktem jednak jest, iż przyczyni on się w bardzo znacznej mierze do dalszego poznania tajemnic życia naszego i życia wszystkich żywych istot wogóle.

Małe dzieci wiedzą znakomicie, co robią, psując z zapałem swe zabawki. Chcą one mianowicie dowiedzieć się „co się dzieje tam wewnątrz”. To instynktowne dążenie do poznania „mników życia naszego otoczenia cechu je również wszelkie poczynania człowieka dorosłego, a człowieka nauki w szczególności. „Poznać istotę otoczenia” — oto hasło, które już zawsze przyswiewcało wszystkim badaczom naukowym.

Im bardziej skomplikowana jest maszyna, tem skrupulatniej powinno się odbywać rozkładanie jej na części składowe, tem sumienniejsze badania powinny udział poszczególnych

częstek mechanizmu w jego ogólnym działaniu.

W Rosji czyniono już liczne próby w dziedzinie ożywiania poszczególnych części martwego organizmu. W laboratorjach moskiewskich i leningradzkich żyją w specjalnych roztworach odcięte od kończyn palce. Żyją one w pełnym słowa tego znaczeniu, a najlepszym tego dowodem jest fakt, że od czasu do czasu trzeba im obcinać stale rosnące paznokcie. Podczas wykładów w Muzeum politechnicznym pulsuje na katedrze serce królika, od którego prowadzą przewody metalowe do dzwonka elektrycznego, wydającego pod działaniem bijącego serca rytmiczne, mo notonne dźwięki.

Doświadczenia profesora Kulabki w dziedzinie ożywiania martwego serca cieszą się zasłużoną sławą wśród uczonych całego świata. Profesor ten po raz pierwszy w historii świata potrafił przywrócić do życia serce martwego człowieka, które na tabele po wyjęciu go z ciała przez 30 godzin leżało na lodzie.

Również inne organy skomplikowanego organizmu istot żyjących udało się ożywić. Jedynie ożywienie centralnego systemu nerwowego, głowy, zdawało się być zadaniem nie do rozwiązania. A dlatego tem większe było zdumienie całego świata na ukowego „kiedy na ogólnorosyjskim zjeździe fizjologów dr. Bruchnienko zademonstrował swój epokowy eksperyment z przywróconą do życia głową psa.

Nie ulega wątpliwości, że pierwszy ten krok na drodze do poznania tajemnicy życia i śmierci, poprowadzi do dalszych ciekawych zdobyczy na polu tak mało dotychczas zbadanej fizjologii organizmu zwierzęcego.

Dr. Bruchnienko i jego współpracownicy otrzymali już od miarodajnych czynników sowieckich odpowiedni fundusz pieniężny, który przeznaczony został na urządzenie specjalnego laboratorium, w którym kontynuowane będą ciekawe badania fizjologiczne. a

W niedzielę dnia 28-go października r.b. o godz. 4-ej popoł. w lokalu szkolnym ul. Pasaż-Rudowskiego Nr. 2 odbędzie się

WALNE ZEBRANIE

członków Rady Rodzicielskiej przy szkołach Związku Zawodowego N.P.S.S. w Piotrkowie.

Porządek dzienny zebrania:

- 1) Odczytanie protokołu ostatniego posiedzenia Rady Rodzicielskiej.
- 2) Sprawozdanie z działalności Rady Rodzicielskiej r. szkolnym 1927/28.
- 3) Sprawozdanie kasowe.
- 4) Rozwiązanie dawnego Związku i wybór nowych Zarządów Rad Rodzicielskich Gimnazjum i Szkoły Handlowej
- 5) Wolne wnioski.

W razie braku quorum zebranie odbędzie się w drugim terminie o godzinie 5-ej popoł. tegoż samego dnia i będzie ważne bez względu na ilość przybyłych osób.

Zarząd Rady Rodzicielskiej przy szkołach Związku Zawodowego N.P.S.S. w Piotrkowie.

1876

NAJTANSZE i najlepsze ładowanie akumulatorów prostownikiem Philipsa. Zakłady Graficzne **A. Pański**, Piotrków, Legionów 2. a 1014

KAŻDY kulturalny człowiek czyta i prenumeruje „Przegląd Światowy” założony w 1917 r. największe ilustrowane czasopismo w Polsce.

Prenumerata roczna (wraz z premiami i ilustrowaną Encyklopedją podręczną (format kieszonkowy) 20 zł., — półroczna 10 zł., kwartalna 5 zł. Wszelkie korespondencje i prenumeraty przysyłać tylko pod adresem: „Przegląd Światowy”, skrzynka pocztowa 135, Warszawa. 1623

Powielacze, klisze do powielaczy farbę „ ” papier szybko schnący

poleca firma **ADOLF PAŃSKI** Piotrków, Legionów 2.

POTRZEBNA zaraz służąca do wszystkiego pracowita i energiczna Piłsudskiego 69 m. 1 1000

JEST DO SPRZEDANIA palto damskie barankowe czarne w dobrym stanie. Cena przystępna. Obejrzeć można w każdym czasie przy ul. Szklanej Nr. 6, m. 5 I piętro. 1861

RUTYNOWANA nauczycielka uczenica Strobla udziela lekcji muzyki na fortepianie i języków. Ul. Narutowicza 21 — 4. 1877

MARMONA - CHIROMANTKA Przyszłość, Terażniejszość, Przeszłość. Przyjmuje ul. J. Słowackiego 23 w kawiarni.

UCZENICA do pracowni kołder potrzebna zaraz, Piłsudskiego Nr. 69 m. 1 parter. 1879

DO SPRZEDANIA palto jedwabne czarne. Wiadomość w administracji Głosu Trybunalskiego 1001

ZAGINEŁA karta mobilizacyjna wydana przez PKU, Piotrków na imię Szczepana Młynarczyka, zam. we wsi Gutów gm. Grabica. 1869

ZGUBIONO dnia 15 bm. książeczkę wojskową wydaną przez PKU, Piotrków na nazwisko Papugi Józefa r. 1894 zam. w Rozdźnię gm. Kluki, takową unieważnia się. 1870

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ? Musisz ukończyć kursa fachowe, korespondencyjne prof. Sekułowicza, Warszawa, Żorawia 42. Kursy wycuczą listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, (ortografji). Po ukończeniu świadectwo. Żądajcie prespektów. 1255

Choroby skórne i weneryczne
D-r. med. FAJMAN
przyjmuje od 12—2 i od 4 i pół — 7, ul. Piłsudskiego L. 67, II piętro.

Dr. med. N. STEINBERG
Akuszerja i choroby kobiece. Przyjmuje od 12—2 i od 4—7 pp. Aleja 3-go Maja L. 17, II piętro. 1066

ZAKŁAD RENGENOLOGICZNY
Dr. med. K. SCHORA
w Piotrkowie Al. 3-go Maja 23, II piętro. Prześwietlenie i leczenie promieniami Rentgena.

Dr. K. KUJAWA.
Choroby wewnętrzne i weneryczne. Przyjmuje od g. 11—1 i od 3—6. Piotrków Tryb., Polna Nr. 5, miesz. 4 (za tunelem kolejowym). 1763

D-r. M. GRÜNBERG
AKUSZER I GINEKOLOG.
przeprowadził się na ul. Legionów 3. Tel. 245. Przyjmuje od 4—7. 1770

Dr Józef GALLER
Choroby skórne i weneryczne
Piotrków Żelazna 6 parter
przyjmuje od godz. 3—6 po poł.

Dr. W. Nowakowski
Chor. wewn. kobiece i akuszerja
Naświetlanie lampą kwarcową
przeprowadził się na ul. Słowackiego Nr. 40. 1742

LEKARZ - DENTYSTA
K. LEWKOWICZ
Kaliska Nr. 14
przyjmuje od 9—1 i od 3—7-ej.

DRĄJCIE O SWOJE ZDROWIE!

„Szwajcarskie gerzki ziela” (z marką kogut) usuwają choroby żołądka, kiszki, obstrukcje kamienie żółciowe i t. p. Idealny, naturalny, i godny środek przeczyszczający, ułatwiający funkcje organów trawienia i działający przeciwko nadmiernej otyłości. Pobudza apetyt i wzmacnia organizm. Pudełko zł. 1.50. Sprzedają apteki i składki apteczne, skład główny apteka A. Gąseckiego, Warszawa.

Choroby piersiowe są uleczalne!

Spytajcie się Swego Lekarza, a ten wam powie, że Balsam Thio-colan-Age jest uznany za najlepszy środek przeciwko chorobom płucnym zalecany przez powagi lekarskie „BALSAM THIO COLAN-AGE” leczy bronchit, gruźlicę, kaszel, kłuszkę, ułatwia wydzielanie się płucno, wzmacnia organizm, powiększa wagę ciała, obniża temperaturę ciała. Sprzedają apteki i składki apteczne. Apteka A. GĄSECKIEGO, WARSZAWA, FRETA 15.

Potrzebna służąca z umiejętnością gotowania
Aleja 3-go Maja 9, prawa oficyna parter, prawe drzwi.

FORTEPIANY, pianina, fisharmone i wszelkie instrumenty muzyczne stroi i naprawia F. Frachowicz, Piotrków, ul. Narutowicza Nr. 13. 576

ŁADNĄ dziewczynkę 2 i pół roku oddam za swoją. Kaliska 14 wskaże dozorca domowy. 1881

PROSIĘ plewniak, biały z czarnymi kropkami na grzbiecie, zgineło. Uprasza się odprowadzić do domu Nr. 41 przy ul. Topolowej, Zielonka 1878

SALA im. KILIŃSKIEGO — Piątek dn. 26 października
RECITAL SKRZYPCOWY
Program wypełni 1854
BRONISŁAW GIMPEL
Przy fortepianie **KAROL GIMPEL.**

Części rowerowe
RADJA MASZYNY DO SZYCIA, poleca J. MYSTKOWSKI
Piotrków, ul. Słowackiego (Kaliska) 26
Ceny najniższe.
Ceny nanijsze

WARSZAWSKA PRACOWNIA KOŁDER WATOWYCH
Wandy Majewskiej
Robota wykwinna.
Ceny przystępne.
Piotrków, ul. Piłsudskiego 1. 69, m. 1 parter. 10620

Roznosiciel gazet
na stałą pensję potrzebny od 1 listopada r. b.
Zgłoszenia od 8 do 10 rano przyjmuje Adm. „Głosu Tryb.”

POSZUKUJE pokoju umeblowanego z niekrepującym wejściem. Zgłoszenia pod „Natychnias” do redakcji Głosu Trybunalskiego. 1883

ZAGINAŁ w Tomaszowie Maz. dowód osobisty wydany przez Starostwo w Kutnie na imię Marji Pietrykowskiej, zam. w Kutnie. Ogłoszeniem tem dokument unieważnia się. 1872.

SZYBKO i TANIO.
Samochód półciężarowy na przewóz wszelkich towarów
NARUTOWICZA 18. 1844
3 pokoje z kuchnią są do wynajęcia zaraz od gospodarza Kaliska 86. 1874